

Xdouble

Čísla s dvojitou presnosťou s pohyblivou desatinou čiarkou s rozšíreným rozsahom
exponentu (pre veľmi veľké čísla)

Obsah

1	Na úvod	2
1.1	Implementačné detaily	2
2	Aritmetické operácie	2
2.1	Operátory súčtu a rozdielu	2
2.2	Operátor násobenia	2
2.3	Rovnosti	2
3	Rôzne funkcie	3
3.1	trunc	3
3.2	floor	3
3.3	ceil	3
3.4	fabs	3
3.5	sqrt	3
3.6	log	3
3.7	xexp	3
3.8	power	3
3.9	power2	4
3.10	MulAdd	4
3.11	MulSub	4
4	Vstup/výstup	4

1 Na úvod

Trieda *xdouble* je použitá k reprezentácii čísel s pohyblivou rádovou čiarkou s rovnakou presnosťou ako '*double*', ale s rozšíreným rozsahom exponentu (ponúka niekoľko bitov navyše pre 'dĺžku' exponentu). Programovacie rozhranie pre *xdouble* je skoro identické ako *double*.

Pre používanie tejto triedy je potrebné nainštalovať knižnicu nasledovným spôsobom:

```
#include <NTL/xdouble.h>
```

1.1 Implementačné detaily

Xdouble je dvojica (x, e) reprezentovaná ako *mantisa/exponent*, kde x je typu *double* a e je typu *long*. Reálne čísla (x, e) sú reprezentované prostredníctvom $x * NTL_XD_BOUND^e$, kde

$$NTL_XD_BOUND = NTL_XD_HBOUND^2$$
$$NTL_XD_HBOUND = 2^{\{(\max(NTL_DOUBLE_PRECISION, NTL_BITS_PER_LONG)+4)\}}.$$

Taktiež, mantisa x vyhovuje $1/NTL_XD_HBOUND \leq |x| \leq NTL_XD_HBOUND$, okrem čísla 0, ktorá je reprezentovaná ako $(0, 0)$.

Obe *NTL_XD_BOUND* a *NTL_XD_HBOUND* sú makrá definované v *<NTL/xdouble.h>*.

Veľkosť invarianty: $|e| < 2^{(NTL_BITS_PER_LONG-4)}$.

2 Aritmetické operácie

2.1 Operátory súčtu a rozdielu

Na sčítanie a odčítanie môžeme použiť klasické operátory: $+$, $-$, $++$, $--$, $+=$, $-=$.

2.2 Operátor násobenia

Na násobenie môžeme použiť klasické operátory: $*$ a $*=$.

2.3 Rovnosti

Na porovnávanie môžeme použiť klasické operátory: $==$, $!=$, $<=$, $>=$, $<$, $>$. Ďalej existujú:

```
long sign(const xdouble& a);  
//vracia znaky:  
//ak je číslo kladné vráti +1  
//ak je číslo záporné vráti -1  
//ak je číslo nula vráti 0
```

```
long compare(const xdouble& a, const xdouble& b); // vracia (a - b)  
//vracia (a-b)
```

```
//ak je (a-b) kladné vráti +1
//ak je (a-b) záporné vráti -1
//ak je (a-b) nulový vráti 0
// Podporuje typ double pre xdouble na (a, b)
```

3 Rôzne funkcie

3.1 trunc

```
xdouble trunc(const xdouble& a);
// z = a, nezaokrúhluje - zobrazí celé číslo bez desatiných miest
```

3.2 floor

```
xdouble floor(const xdouble& a);
// z = a, zaokrúhluje nadol - zobrazí celé číslo bez desatiných miest
```

3.3 ceil

```
xdouble ceil(const xdouble& a);
// z = a, zaokrúhluje nahor - zobrazí celé číslo bez desatiných miest
```

3.4 fabs

```
xdouble fabs(const xdouble& a);
//z = |a|
```

3.5 sqrt

```
xdouble sqrt(const xdouble& a);
// z =  $a^{1/2}$  resp. z = sqrt(a);
//chyba je vyvolaná ak a < 0
```

3.6 log

```
double log(const xdouble& a);
// log(a) (vrátená hodnota je typu double!)
```

3.7 xexp

```
xdouble xexp(double a);
// exp(a) (argument je typu double!)
```

3.8 power

```
void power(xdouble& z, const xdouble& a, const ZZ& e);
xdouble power(const xdouble& a, const ZZ& e);

void power(xdouble& z, const xdouble& a, long e);
xdouble power(const xdouble& a, long e);
// z =  $a^e$ , e môže byť záporné
```

3.9 power2

```
void power2(xdouble& z, long e);  
xdouble power2_xdouble(long e);  
// z = 2e, e môže byť záporné
```

3.10 MulAdd

```
void MulAdd(xdouble& z, const xdouble& a, const xdouble& b, const xdouble& c);  
xdouble MulAdd(const xdouble& a, const xdouble& b, const xdouble& c);  
// z = a + b*c, ale rýchlejšie
```

3.11 MulSub

```
void MulSub(xdouble& z, const xdouble& a, const xdouble& b, const xdouble& c);  
xdouble MulSub(const xdouble& a, const xdouble& b, const xdouble& c);  
// z = a - b*c, ale rýchlejšie
```

4 Vstup/výstup

```
<číslo>: [ "-" ] <číslo bez znamienka>  
<číslo bez znamienka>: <číslo s bodkou> [ <e-časť> ] | <e-časť>  
<číslo s bodkou>: <číslice> | <číslice> "." <číslice> | "." <číslice> | <číslice> "."  
<číslice>: <číslica> <číslice> | <číslica>  
<číslica>: "0" | ... | "9"  
<e-časť>: ( "E" | "e" ) [ "+" | "-" ] <číslica>
```

Príklady platného vstupu:

17 | 1.5 | 0.5 | .5 | 5. | -.5 | e10 | e-10 | e+10 | 1.5e10 | .5e10 | .5E10

Poznámky:

- Počet desatinných miest presnosti, ktoré sú používané pre výstup, si môžeme urobiť pomocou čísla $p \geq 1$ volaním štandarnej funkcie `xdouble :: SetOutputPrecision(p)`. Implicitná hodnota p je 10. Aktuálna hodnota p je vrátená volaním funkcie `xdouble :: OutputPrecision()`.
- `istream& operator >> (istream& s, xdouble& x);`
`ostream& operator << (ostream& s, const xdouble& x);`